

RECHERCHE INFORMATIE

Centrale Recherche
Informatiedienst

Reamweg 47 Den Haag
Postbus 20304
2500 EH Den Haag
Telefoon 070-76 99 69
Doorkiesnummer 070-76 98 82
Telex 31152

JOURNAAL BERICHTGEVING
TERRORISME

ACD 1696527
datum 21 SEP 1983

4de jaargang, september 1983, no. 9

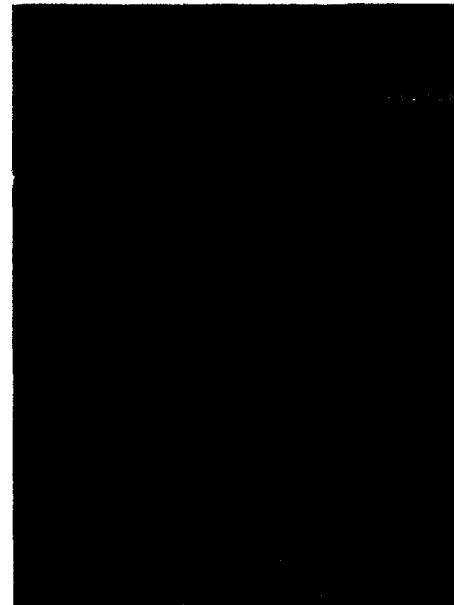
CO

Bulletin
Bijzondere Zaken Centrale

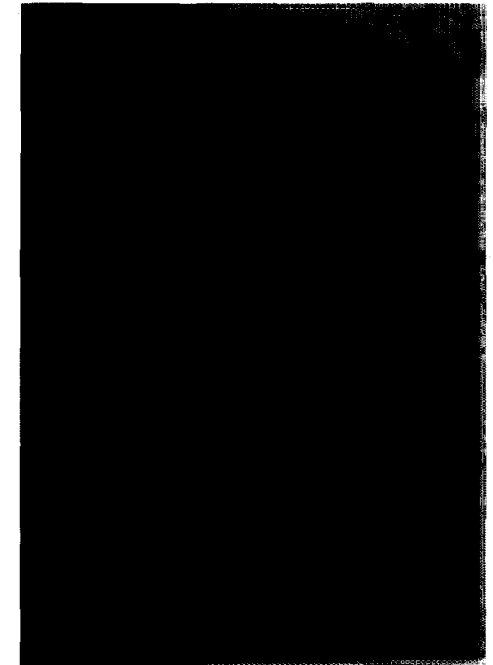
I. NEDERLAND

A. Aanslag op postbureau van RP Rozendaal door middel van handgranaat dd. 27-7-1983

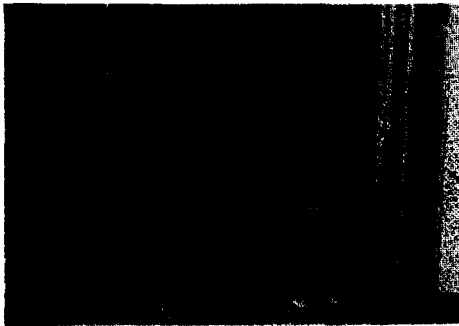
Op woensdag 27-7-1983 omstreeks 23.15 uur werd door een openstaand toiletraam van een schoolgebouw annex postbureau der Rijkspolitie te Rozendaal (Gld) een scherpe handgranaat naar binnengeworpen die aldaar tot ontploffing kwam. Er was op dat moment niemand in het gebouw aanwezig en er brandde geen licht. De aangerichte schade was aanzienlijk (foto's 1, 2 en 3). De actie is tot op heden niet geclaimd.

1 Schade in het gebouw

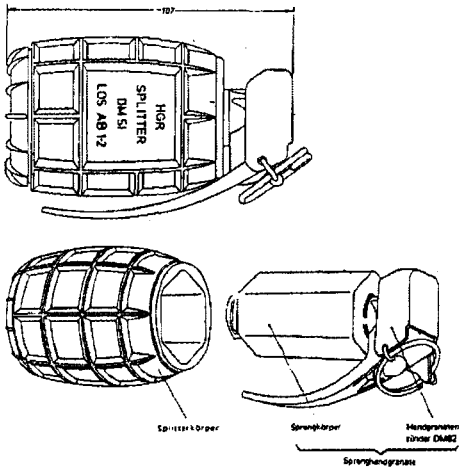

2 Schade in het gebouw

3 Schade in het gebouw

Uit het onderzoek naar het explosief is naar voren gekomen dat gebruik is gemaakt van een handgranaat, type DM 51, Spreng Splitter, vervaardigd door de firma Diehl, Stephanstrasse 49 te Naurenberg. De kleur was olijfgroen met in geel het opschrift HGR SPLITTER DM 51 LOS AB 1-2. De hoogte van de handgranaat is 107 mm en de doorsnede 57 mm. Door middel van een draai beweging is de ontsteker en de lading uit de mantel te verwijderen en kan dan als explosief gebruikt worden. De borgpin met ring is niet op de PD aangetroffen en kan mogelijk in het bezit zijn van de dader(s). De handgranaat is niet in gebruik bij het Nederlandse leger of bij enig ander in Nederland geïnstalleerd onderdeel, doch behoort tot de uitrusting van het West-Duitse leger. (foto 4)

4 Tekening explosief.

Tot dusverre heeft het onderzoek geen resultaat opgeleverd. Mocht u een soortgelijk explosief aantreffen of anderszins over relevante informatie beschikken dan wordt u verzocht contact op te nemen met opperwachmeester districts-recherche RP Nijmegen, tel. nr. 080-2282 73. (dossier 9.0/143.7)

B. Nicolaas LOOMAN (27-6-1983) aangehouden

Op maandag 27-6-1983 werd door de Gemeentepolitie Arnhem aangehouden:

..., nadat betrouwbare informatie was ontvangen dat hij verantwoordelijk was voor een aantal brandstichtingen onder meer in 's-Gravenhage, Arnhem en Zeist waarbij ernstig gevaar voor personen was ontstaan, alsmede een sabotagedaad met een spoorstaaf op de N.S.-rails tussen Hilversum en Baarn, gepleegd in de periode 1977/1978.

Verdachte (van beroep beekhouwer) staat officieel ingeschreven in ..., maar verblijft in een oranjekleurige Mercedes-Benz bestelauto voorzien van het kenteken 67-96-GB.

Verdachte verklaarde bij verhoor, dat hij na het behalen van zijn HBS-B diploma een vervolgstudie gedaan had, waarbij hij een scriptie schreef over het geweld in het algemeen. Hierin behandelde hij ook de RAF-toestanden in de BRD en de Molukse gijzelingen in ons land. Sinds 1978 is hij zich gaan bezighouden met kraakacties en sloot zich o.a. aan bij de Arnhemse kraakgroep 'De Loper'. In de kraakgroep ontstonden discussies over kernenergie en over kapitalisten, hetgeen voor hem aanleiding was om mensen die vanwege hun bezit, eigendom of functie verantwoordelijk zijn voor de maatschappelijke toestanden, te benaderen en aan te spreken. Verder kwam hij in contact met

die beiden de stichting 'Macht en Elite' hadden opgericht en zich bezighielden met een onderzoek naar elitefamilies, met als gevolg dat hij ook ging meewerken aan genoemd onderzoek. Hij benaderde o.a. vele malen een topfunctionaris van het AKZO-concern. Vervolgens bekende de volgende strafbare feiten gepleegd te hebben:

Op 3-8-1977 wierp hij een zelfgemaakte molotov-cocktail naar binnen in een pand van de Maatschappij Uitvoering Bouwwerken B.V. aan de Utrechtseweg te Zeist, waardoor brand ontstond. De afstand tussen zijn toenmalige woning te Baarn en de plaats van actie legde hij te fiets af.

Op een niet meer te achterhalen datum in 1977 plaatste hij een spoorstaaf dwars over de rails van de N.S., halverwege het traject tussen Baarn en Hilversum met de bedoeling sabotage te plegen. Nadat hij weggegaan was, hoorde hij op circa 500 meter afstand van de plaats van de sabotage een luide klap, vermoedelijk als gevolg van de botsing van een treinset met de spoorstaaf. Zekerheid verkreeg hij hiervan niet omdat hij hieromtrent niets meer gelezen of gehoord had. (Bij de spoorwegrecherche is dit niet meer na te gaan, vanwege de schoning van het archief vóór 1978).

Op 8-11-1977 reisde hij vanaf zijn nieuwe woonplaats Zeist per trein naar 's-Gravenhage en verkende een woning aan de Waalsdorperweg, waarin Dr. Ir. ... woonde, die indertijd lid was van de adviesraad voor de regering inzake kernenergie/ lid was van de raad van bestuur van de UCN en een topfunctie bekleedde bij de SHELL. In de vroege morgenuren van de 9e november wierp hij een zelf gefabriceerde molotov-cocktail door een ruit van genoemde woning. De brandstichting

de 'Justice Commando's of te Armenian Genocide' (Zie JBT nr. 82-07 Bfl. onder C5).

Dreiging

Een man, die zel namens het ARA te spreken, heeft in een telefoontje aan het kantoor van het Franse persbureau APB in Lissabon het volgende, medegedeeld: 'Twee commando-eenheden zijn in Portugal aangekomen om onze broeders te wreken, die woensdag de dood hebben gevonden in de fascistische ambassade van Turkije in Portugal. Wij zijn vandaag aangekomen en bereiden een grote actie voor.'

Reactie

De Turkse minister van buitenlandse zaken, verklaarde op dezelfde dag van de aanslag tegenover de Britse radio-omroep BBC, dat 'het is bewezen dat het beste beleid ten opzichte van terrorisme is geen enkele concessie te doen'. De minister feliciteerde de Portugese regering met de wijze waarop zij heeft gehandeld bij de actie van de Armeense terroristen in de Turkse ambassade. (doss. 252/84.16).

B. Duits Terrorism

1. Bomaanslag Officersclub op Amerikaanse luchtmachtbasis te Hahn/DLD dd. 7-8-1983

Op 7-8-1983, omstreeks 04.00 uur, ontplofte een tegen een muur van de officersclub van de Amerikaanse luchtmachtbasis te Hahn geplaatste bom. Vermoedelijk door het vroege tijdstip vielen er geen slachtoffers. Door de ontploffing ontstond een schade van ongeveer 200.000 Mark.

De bom bestond uit een met explosief materiaal gevulde brandblusser die middels een lont tot detonatie was gebracht. In de directe omgeving van de club werden nog drie soortgelijke niet gedetoneerde bommen aangetroffen. Tot op heden werd door geen enkele groepering de verantwoordelijkheid voor deze aanslag opgeëist.

Vrees dat de aanslag gevolgen zou hebben voor de vliegshow die dezelfde dag op de Amerikaanse luchtmachtbasis Ramstein werd gehouden bleek ongegrond.

De vliegshow waaraan werd deelgenomen door een twaalfal landen kon zonder noemenswaardige incidenten door ongeveer een half miljoen bezoekers worden gevolgd.

Wel wist een aantal demonstranten door te dringen tot op de basis waar zij spandoeken ontvouwen tegen de komst van kruis- en Pershing-raketten.

Gedurende de loop van de dag werden 60 demonstranten aangehouden nadat zij een zit-demonstratie waren begonnen op het terrein van de basis, 70 personen werden aangehouden nadat zij op de belangrijkste startbaan waren gaan liggen en tot slot arresteerde de Amerikaanse militaire politie 30 mensen, onder wie zich een medewerker van de Bondsfactie van de Groenenpartij zou hebben bevonden, op grond van ander overlast veroorzakend gedrag. (dossier 210/61.2)

C. Spaans terrorisme

1 Terroristische aanslagen over het tijdvak 31-7-1983 t.m. 19-8-1983

sedert 31-7-1983 werden de volgende aanslagen gepleegd, die alle aan de ETA worden toegeschreven.

a. Op 31-7-1983 in de ochtend explodeerde voor de deur van een bank te Bilbao (Noord-Spanje) een bom. Tengevolge van de explosie werden twee voorbijgangers licht gewond, terwijl het gebouw lichte schade opliep. Nadere gegevens ontbreken.

b. Op 31-7-1983 in de avond werd een niet nader omschreven militair gebouw te Bilbao door een granaat getroffen. Nadere bijzonderheden zijn niet bekend.

c. Op 1-8-1983, vroeg in de ochtend, werden twee Guardia Civil agenten, die in het havengebied van Guestaria (gelegen ten westen van San Sebastián) patrouilleerden, door twee met pistolen gewapende mannen doodgeschoten. De daders ontkwamen in een wachtende auto.

d. Op 5-8-1983, in de ochtenduren, werd een politiemans op de openbare weg in Oyarzun (Noord-Spanje) door vier gewapende mannen doodgeschoten. De daders wisten na hun daad te ontkomen.

e. Op 14-8-1983 kwamen twee terroristen om het leven, toen een bom die zij in hun auto vervoerden, vroegtijdig ontplofte. De explosie deed zich voor op circa 15 km ten zuiden van San Sebastián. Aangenomen wordt dat de terroristen ergens een bomaanslag hadden willen plegen.

f. Op vrijdag, 19-8-1983, vond de Spaanse politie met behulp van speurhonden een kneedbom, die in een muur tussen twee toeristenhotels in de Costa Brava-badplaats Calella was verborgen. De politie werd op de bomplaatsing attent gemaakt, doordat de avond tevoren een onbekende de receptie van hotel 'Santa Monica' had opgebeld met de mededeling 'Hier ETA-militar, er is een bom verstoppt, die binnen vier uur ontploft'. Brandweerlieden hebben de bom onschadelijk gemaakt. Noot: Vier jaar geleden verborgen ETA-terroristen in vakantiecitra enkele bommen om het Spaanse toerisme te schaden. (doss. 230/1.54)

Ankara te verstaan dat de Armeense terroristen streng gestraft zullen worden. Bittere woorden had hij ook slechts over voor Frankrijk, dat volgens hem de Armeense zaak te veel ondersteunt. In een duidelijke toespeling op Parijs verklaarde hij, dat 'zij die het terrorisme steunen of tolereren zich thans moeten realiseren dat terroristische daden ook ernstige schade aan henzelf kunnen aanrichten.'

De Franse president F. Mitterrand onderbrak zijn vakantie en kwam naar Parijs terug, terwijl premier en de staatssecretaris voor veiligheidszaken, zich onmiddellijk naar het vliegveld Orly begaven en aldaar verklaarden, dat alles in het werk zal worden gesteld om de schulden zo snel mogelijk te vinden.

Volgens het dagblad 'Le Monde' hebben de 'Nieuwe Nationale Beweging van Armenië', het 'Verdedigingscomité van de Armeense Zaak' (CDCA) en het Jongerencomité (JAR) de aanslag op het vliegveld Orly krachtig veroordeeld. Tijdens de op 24-7-1983 te Ankara gehouden traditionele, plechtige uitvaartplechtigheid voor de in Brussel vermoorde attaché, waar alle vier leden van de Nationale Veiligheidsraad bij aanwezig waren, hekelde minister in zijn toespraak weer die landen (zonder deze bij naam te noemen) die het Armeense terrorisme niet krachtig en gezamenlijk willen bestrijden. Inmiddels is echter overduidelijk dat hij vooral aan Libanon, Frankrijk, Griekenland inclusief Cyprus en Syrië denkt met uiteindelijk - als grootste boosdoener op de achtergrond - Rusland.

Nadat het bericht de Turkse hoofdstad had bereikt dat Frankrijk voornemens is een aantal gearresteerde Armeniërs uit te wijzen, heeft een Turkse woordvoerder onmiddellijk verklaard dat Turkije de Turkse ambassade in Parijs opdracht gegeven heeft om er bij de Franse autoriteiten op aan te dringen, dat die gearresteerden die Turkse paspoorten bezitten, naar Turkije worden uitgezonden.

(dossier 25.278.23)

4. Bezettingsactie Turks ambassadecomplex te Lissabon (Port.), d.d. 27-7-1983

Op woensdag, 27-7-1983, omstreeks 19.30 uur plaatselijke tijd, arriveerden vijf gewapende mannen van Armeense afkomst in een rode Ford Escort, voorzien van het Portugese kenteken NE-74-63, bij het Turkse ambassadecomplex, gelegen in de buitenwijk Restelo van de Portugese hoofdstad.

Nadat zij waren uitgestapt openden zij met machinepistolen het vuur op de ambassadewachten, die bij de toegangsdeur van de ambassade de wacht hielden.

De wachten, samengesteld uit Turkse veiligheidsfunctionarissen en Portugese politieagenten, beantwoordden het vuur en sloten snel alle deuren van de ambassade.

Tijdens deze korte schotenwisseling tussen de aanvallers en de ambassadewachten, viel één van de aanvallers dodelijk gewond naar, terwijl één der wachten gewond raakte.

De overige aanvallers, die inzagen dat zij het ambassadegebouw niet konden betreden, drongen onmiddellijk hierna, de ambtswoning van de ambassadeur binnen, die is gevestigd in een andere vleugel van het ambassadecomplex.

Op het moment dat de aanvallers binnendrongen, bevonden zich in de ambassadewoning de Turkse zaakgelastigde, zijn echtgenote, zijn zoon en de 17-jarige zoon van een andere Turkse diplomaat.

Onmiddellijk nadat de aanvallers de ambtswoning hadden bezet, omsingelde een grote politiemacht - bestaande onder andere uit leden van de anti-terreurbrigade - het ambassadecomplex.

Om 11.20 uur slaagde een Turkse diplomatieke vertegenwoordiger er in telefonisch contact op te nemen met de aanvallers die de onmiddellijke terugtrekking eisten van de politiemacht. Even later belde één van de aanvallers vanuit de ambtswoning de politie en deelde mede, dat zij het gebouw zouden opblazen.

Precies om 12.00 uur klokte een zware explosie op de

bovenverdieping van de ambtswoning, die werd gevolgd door een felle uitslaande brand.

Kort na de explosie kwamen de Turkse zaakgelastigde, vergezeld van zijn echtgenote die zware brandwonden had opgelopen, zijn zoon en de zoon van een andere Turkse diplomaat, naar buiten via de voordeur van de ambtswoning.

De vrouw werd met spoed naar een ziekenhuis overgebracht, maar overleed op weg daarheen. Even later bestormden leden van de anti-terreurbrigade de ambtswoning, maar stuitte daarbij niet op verzet.

Op de bovenverdieping van de ambtswoning vond de politie de gedeeltelijk verkoelde lijken van een Portugese politiemann, die aan het begin van de bezettingsactie op eigen initiatief via een voorraam de woning was binnengegaan, en die van de vier Armeense aanvallers. Verder werden daar een hoeveelheid vuurwapens en diverse uitrustingsstukken aangetroffen.

Bij de overval op het Turkse ambassadecomplex vielen zeven doden, te weten: de echtgenote van de Turkse zaakgelastigde, een niet bij naam genoemde Portugese politiemann en de vijf Armeense aanvallers.

houder van Libanees paspoort nr. 273624, datum afgifte dzz. onbekend);

houder van Libanees paspoort nr. 019352, datum afgifte dzz. onbekend);

houder van Libanees paspoort nr. 307153, datum afgifte dzz. onbekend);

houder van Libanees paspoort nr. 105980, datum afgifte dzz. onbekend) en

houder van Libanees paspoort nr. 334781, datum afgifte dzz. onbekend), terwijl vijf personen gewond raakten, onder wie twee Portugese veiligheidsambtenaren. In de huurauto, de rode Ford Escort, voorzien van het Portugese kenteken NE-74-63, werden een hoeveelheid explosieven, lantaars, diverse uitrustingsstukken en voedingsmiddelen aangetroffen en in beslag genomen. De aanwezigheid van voedingsmiddelen zou erop kunnen duiden dat de terroristen een langdurige bezetting van de Ambassade voor ogen hadden. Uit het ingestelde onderzoek kwam naar voren dat de huurauto, een week voor de bezettingsactie, was gehuurd bij de firma Interrent te Estoril (Portugal) door de omgekomen Armeniër

onder overlegging van zijn Libanees paspoort nr. 273624, zijn Libanees rijbewijs nr. 704276, afgegeven te Beiroet d.d. 5-3-1983 en zijn internationaal rijbewijs nr. 27178, afgegeven d.d. 27-4-1983 door de Libanees Automobiël Associatie.

Omtrent de door de terroristen gebruikte wapens en explosieven zijn tot dusver geen exacte gegevens voorhanden. In de middag ontving het Franse persbureau in Parijs een telefonische mededeling van een man die zei dat de overval is gepleegd door het 'Armeense Revolutionaire Leger', ARA, een nog vrij onbekende Armeense groepering. Verder deelde anonieme beller nog mede, dat het ARA een nieuwe Armeense militaire organisatie is die zich volledig onderscheidt van alle bestaande Armeense organisaties. Het ARA deed eerder van zich spreken, toen het in een brief aan het AFP-agentschap de verantwoordelijkheid opeiste voor de aanslag op de Turkse diplomaat.

In een door de omgekomen terroristen nagelaten boodschap lieten zij weten, dat zij de actie hadden uitgevoerd omdat Turkije en zijn bondgenoten weigeren de volkerenmoord op de Armeniërs te erkennen, en dat zij om die reden hebben besloten het gebouw op te blazen om zelf onder het puin te verdwijnen en dat dit geen zelfmoord is, maar een offer op het altaar van de vrijheid.

Tijdens de overval was er geen Turkse ambassadeur aanwezig, aangezien hij op 17 juli j.l. was vertrokken naar een nieuwe post en diens opvolger nog niet was aangekomen.

De voorlaatste aanslag op Turkse diplomaten in Lissabon vond op 7-6-1982 plaats toen de aan de Turkse ambassade verbonden administratief handesattaché, bij het verlaten van zijn auto om zijn woning binnen te gaan, werd doodgeschoten. De verantwoordelijkheid voor deze aanslag werd opgeëist door

mislukte en er ontstond slechts geringe brandschade aan de buitenzijde van het pand en glasschade aan het pand zelf. Het was de bedoeling om de heer duidelijk te maken dat zijn werkzaamheden inzake kernenergie laakbaar waren.

Op 20-4-1978, in de vroege ochtenduren, drong hij het verbouwde pand binnen van de ABC Vastgoedgroep aan de Apeldoornseweg te Arnhem en liet in de kantoren benzine uit een jerrycan stromen. Bij het verlaten van het pand stak hij de benzine aan, waardoor brand ontstond met als gevolg een aanzienlijke materiële schade. In de loop van die dag zou het pand officieel geopend worden door de Arnhemse burgemeester.

De reden voor zijn actie was zijn onvrede over de besteding van het verbouwingsgeld; het geld had beter gebruikt kunnen worden voor de woningbouw. De trotse rijkdom van het verbouwde pand stak te veel af bij de armoede van de derde wereld, zo vond hij.

Op 7-6-1978 gooide een molotov-cocktail naar binnen in de woning van de Arnhemse burgemeester, na eerst met een baksteen een ruit vernield te hebben. In de tuin liet hij een briefje achter met het opschrift: 'De voortgaande strijd'.

Om onverklaarbare redenen ontstond er als gevolg van deze brandbom geen brand. Enkele uren na het gooien van de bom zelde hij het kantoor van de Nieuwe Krant en de Arnhemse Courant met de mededeling waar zij, in het centrum van Arnhem, een brief konden vinden met de motieven van de aanslag. In de brief, die ook was ondertekend met 'De voortgaande strijd' ageerde hij o.a. tegen het VVD-lidmaatschap van de heer, het bijwonen van een Israëlvond i.v.m. het 30-jarig bestaan van de staat Israël en het verantwoordelijk zijn voor de politie die krakers uit woningen kon zetten. Naar aanleiding van berichten in de krant, waaruit bleek dat de heer en mevrouw door deze actie in levensgevaar waren gebracht, kwam hij - zo verklaarde hij - in een soort crisissituatie terecht en besloot hij dit soort acties niet meer te gebruiken. Ten tijde van de actie wist hij niet dat de bom in de slaapkamer terecht was gekomen, waar genoemde personen lagen te slapen.

Op 30-5-1979 ontving de burgemeester van Arnhem een door de PTT bezorgd postpakket, hetgeen na opening een fles bleek te bevatten waarop de tekst was aangebracht: 'Monster-1. In de hals van de fles was een lont aangebracht, terwijl in het pakket een aanstekker zat.

In mei en juni 1979 vulde een aantal bestelbonnen in op naam van de heer met vermelding van diens adres. Het gevolg was dat deze tal van goederen kreeg thuisbezorgd en werd benaderd door vertegenwoordigers van uiteenlopende bedrijven. Door het invullen van deze bonnen werd een aantal bedrijven benadeeld en pleegde hij valsheid in geschrifte.

Tevens bekende dat hij in de periode eind 1978 en begin 1979 Professor van de Universiteit te Nijmegen op dezelfde wijze had ietig gevallen.

Tenslotte bekende hij een drietal te Arnhem gepleegd inbraken in 1982 en 1983, waaronder in het plaatselijke gemeentemuseum. In afwachting op zijn veroordeling is betrokkene in bewaring gesteld.

Betrokkene had reeds de volgende processen-verbaal op zijn naam: 1978 te Arnhem t.z. winkeldiefstal; 1979 te Arnhem t.z. wederspianigheid; juni 1983 te Rheden t.z. openlijke geweldpleging.

(dossier 9.1248)

II. Buitenland

A. Armeens terrorisme

1. Moordaanslag op Turkse ambassadeur te Beiroet d.d. 9-3-1983.

Op woensdag, 9-3-1983 omstreeks 11.10 uur, werd een moordaanslag gepleegd op de Turkse ambassadeur, toen hij, gezeten in zijn dienstauto die werd

bestuurd door zijn chauffeur, moest stoppen voor een verkeerslicht in een straat in het centrum van Belgrado, gelegen op korte afstand van het parlementsgebouw.

De aanvallers, twee jonge mannen gewapend met pistolen, losten enkele schoten op de ambassadeur en diens chauffeur. De ambassadeur werd door twee kogels in het hoofd en rug getroffen terwijl de chauffeur eveneens gewond raakte. De ambassadeur werd in zorgwekkende toestand overgebracht naar een ziekenhuis en overleed op 11-3-1983 aan zijn bekwamen verwondingen.

Direct na de aanslag, toen de aanvallers de plaats des misdrijfs te voet probeerden te verlaten, werden zij onder vuur genomen door twee politieagenten, die op wacht stonden bij het parlementsgebouw. De aanvallers beantwoordden het vuur. In het kruisvuur werd een 25-jarige student dodelijk getroffen, terwijl twee andere voorbijgangers, onder wie een gepensioneerde kolonel, gewond raakten.

Ook één der aanvallers werd gewond en werd naderhand geïdentificeerd als:

(Libanon), houder van een Libanees paspoort nummer 219036, afgegeven te Beiroet d.d. 15-10-1982. De andere aanvalster wist te voet te ontsnappen, maar kon enkele uren later in Novi Sad (Joegoslavië) worden gearresteerd. Hij werd geïdentificeerd als:

(Libanon), houder van een Libanees paspoort nr. 203082, afgegeven te Beiroet d.d. 26-8-'82.

In de directe omgeving van de plaats van de aanslag werden de beide gebruikte pistolen gevonden. Het gaat om pistolen van het merk 'STAR', kaliber 9 mm., van Spaans fabricaat, serienummers 1487185 en 1487187.

Deze pistolen, die deel uitmaakten van een zending van 500 pistolen, werden op 19-12-1978 onder exportvergunning nummers 4613400 en 4613351, verzonden aan de firma José Augusto MATUS RUA, zaakadres Calle Castillo 72 80 C te Lissabon.

Ter informatie moge worden aangevoerd dat bij de moordaanslag op de Turkse attaché d.d. 9-9-1982 te Burgas (Bulgarije) pistolen van hetzelfde fabriekmerk en kaliber werden gebruikt, welke gelet op de serienummers, respectievelijk 1487101 en 1487181, mogelijk uit 'dezelfde serie/zending' afkomstig zouden kunnen zijn. (Zie JBT nr 82-10 Btl. onder B2).

Op dezelfde dag van de aanslag werd zowel per brief als telefonisch bij persbureau te Parijs, Athene en Beiroet de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist door de 'Justice Commandos of the Armenian Genocide'.

Reisbeweging H.K. Levonian

In het paspoort van kwamen de volgende stempelafdrukken voor:

- 1) Joegoslavisch transitvisum (geldig voor twee doorreizen), nr. 4987/82, afgegeven door de Joegoslavische ambassade te Beiroet d.d. 22-10-1982 en geldig tot 22-1-1983;
- 2) Grieks visum nr. 6979, afgegeven door de Griekse ambassade te Beiroet d.d. 15-11-1982 en geldig voor 4 dagen;
- 3) Joegoslavisch transitvisum (geldig voor twee doorreizen), nr. 232/83 afgegeven door de Joegoslavische ambassade te Beiroet op 18-1-1983 en geldig tot 18-4-1983;
- 4) Grieks visum nr. 584, afgegeven door de Griekse ambassade te Beiroet d.d. 2-2-1983 en geldig voor 4 dagen;
- 5) Roemeens visum nr. 4569, afgegeven door de Roemeense ambassade te Belgrado d.d. 9-2-1983;
- 6) Bulgaars visum afgegeven d.d. 31-1-1983;
- 7) Italiaans visum nr. 2149, afgegeven door de Italiaanse ambassade te Beiroet d.d. 18-1-1983 en geldig tot 27-4-1983;
- 8) Beneluxvisum nr. 154/NE 83V, afgegeven door de Nederlandse ambassade te Beiroet d.d. 4-2-1983, geldig voor 15 dagen waarbij de eerste binnenkomst dient te geschieden voor de 4e april 1983. Bij deze visum was de volgende aantekening geplaatst: 'This visa is only valid together with Middle East Airlines ticket nr. 678-4403-289-685-4 Bel - Rome - Beirut'.

- 9) Inreisstempel Griekenland d.d. 7-2-1983, en
- 10) Inreisstempel Joegoslavië d.d. 8-2-1983.

Op grond van bovenomschreven informatie en aan de hand van ingestelde onderzoeken h.t.t. en in het buitenland, kan met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid reisbeweging worden gevolgd.

- 7-2-1983 vermoedelijk uit Beiroet naar Griekenland;
 - 8-2-1983 vanuit Griekenland naar Joegoslavië;
 - datum onbekend, vanuit Joegoslavië naar onbekend land;
 - 11-2-1983 vanuit Brussel naar Amsterdam;
 - 14-2-1983 op 15-2-1983 in het Hotel De Bijenkorf aan de Prins Hendrikkade 37-38 te Amsterdam;
 - 15-2-1983 vanuit Parijs (vluchtnr 644 Air France) naar Brussel;
 - 16-2-1983 vanuit Brussel (vluchtnummer SN211 te 00.15 uur) naar Beiroet;
 - 4-3-1983 vanuit Beiroet naar Athene; en
 - datum onbekend, vanuit Athene naar Belgrado.
- Over de ontbrekende tijdvakken, 8-2-1983 t.m. 10-2-1983, 12-2-1983 t.m. 14-2-1983, 17-2-1983 t.m. 3-3-1983 en vanaf 4-3-1983 t.m. 9-3-1983 (dag van de aanslag) zijn geen gegevens voorhanden waar Levonian zich heeft opgehouden. Omtrent de reisbeweging van de andere terrorist, is niets bekend.

Contacten

Volgens een binnengekomen inlichting hadden beide terroristen contacten onderhouden met de Turk, wonende te Ankara).

is houder van een Turks paspoort nr. TR-E-960512, afgevoerd op 11-8-1982 te Ankara en geldig tot 10-8-1984. Onderzoek heeft uitgezonden dat op de dag van aankomst in Athene (4-3-1983) in gezelschap van ene (identiteit is nog niet vastgesteld) per V.W.-bus kenteken 06-FP-477, kleur grijs, Ankara heeft verlaten via de Turks-Bulgarse grensplaatsen Derekoj/Kirkireli.

Reacties

De aanslag op Joegoslavisch grondgebied heeft de Joegoslavische autoriteiten ernstig geschokt en in verlegenheid gebracht. Het dagblad "Politika" brengt de aanslag in verband met het bezoek van president Evren aan Joegoslavië in 1982 en de gesprekken die toen gevoerd werden over de strijd tegen terrorisme. Hiervoor zou de Turkse ambassadeur nu hebben moeten boeten. (dossier 25.2/62.57)

2. Moordenslag op Turkse handels-attaché te Brussel d.d. 14-7-1983.

Op donderdag, 14-7-1983, omstreeks 10.10 uur, werd in het centrum van Brussel ter hoogte van perceel nr. 26 aan de Franklin Roosevelt Avenue, een moordenslag gepleegd op de Turkse handels-attaché De attaché, die achter het stuur van zijn auto zat, verliet - tegen de gewoonte in van Turkse diplomaten zonder lijfwacht - zijn woning aan de Avenue du Congo nr. 14, en was op weg naar de Turkse ambassade te Brussel. Nadat de attaché met zijn auto een korte afstand had afgelegd, werd hij van dichtbij doodgeschoten door een onbekende man, die twee schoten op hem afvuurde. De diplomaat, die door twee kogels in het hoofd werd getroffen, was vrijwel op slag dood. Na de aanslag begaf de dader zich te voet in de richting van de Avenue de l'Université. Volgens twee ooggetuigen, die de dader in de onmiddellijke omgeving van de plaats des misdrijs hadden gezien, zou zijn signalement als volgt zijn:

In een nabijgelegen struikgewas, dichtbij de plaats des misdrijs vond de politie twee pistolen, te weten: één pistool merk Llama S kaliber 9 mm., serienummer 339878 607 en één pistool merk Walther kaliber 9 mm., serienummer 6339 D. Uit het onderzoek kwam naar voren dat:

- a. de dader het slachtoffer had gevolgd en hem even later had doodgeschoten;
- b. de dader na zijn daad - uit veiligheidsoverwegingen - de beide vuurwapens in het struikgewas had gegooid;
- c. het pistool merk Llama S, serienummer 339878 607, bijkiens de Spaanse wapenfabrikant, deel had uitgemaakt van een zending van 900 pistolen, die legaal was verkocht aan ene , wonende te München (Did);
- d. ten rechte is genaamd (Irak).

e. het Walther-pistool, serienummer 6339 D voor 1945 was vervaardigd en dat de fabrikant niet meer beschikt over enig geschreven document met betrekking tot de voor 1950 gefabriceerde vuurwapens.

Aanhouding

Naar aanleiding van een fotoherkenning in België, werd op 22-7-1983 te Almelo aangehouden, de Turk, van beroep . De fabrieksarbeider en wonende te Almelo. De aanhouding geschiedde in het kader van de bestaande uitleveringswetten en verdragen met België. Op 19-8-1983 diende voor de meervoudige kamer van de rechtbank te Almelo de zaak in verband met de uitlevering van betrokkene aan België. De rechtbank, die de uitlevering van hem aan België toelaatbaar achtte, heeft 14 dagen de tijd gegeven om in cassatie te gaan.

Claim

Op dezelfde dag van de aanslag, kreeg het UPI-persbureau te Brussel een anoniem telefoontje van een persoon, die in het Engels mededeelde te spreken namens het 'Armeense Geheime Leger voor de bevrijding van Armenië', Asala, en voegde er aan toe 'Wij zullen nog veel meer Turkse diplomaten vermoorden'. (dossier 25.2/78).

3. Bomexplosie in vertrekhal van het vliegveld Orly-Sud (F) op 15-7-1983

Op vrijdag, 15-7-1983 omstreeks 14.10 uur, deed zich een zware bomexplosie voor bij de incheckbalie van 'Türk Hava Yolları' ('Turkish Airlines') in de vertrekhal van het Parijse vliegveld Orly-Sud. Op het tijdstip van de ontploffing was het uitzonderlijk druk in de vertrekhal; bij de balies van bijna alle luchtvaartmaatschappijen stonden lange rijen wachtende mensen. Onmiddellijk na de explosie ontstond grote paniek onder de mensen in de vertrekhal. Grote spiegelruiten snauwelden en in de hoek van de vertrekhal waar de explosie plaatsvond, ontstond een felle brand, die de hal met een dikke zwarte rookwolk vulde, terwijl in paniek geraakte mensen naar de uitgangen dromden om een veilig heenkomen te zoeken. Rond de plaats des onheils was de grond bedekt met kreunende slachtoffers, opengereten koffers, verbogen bagagewagentjes, glasscherven en bloedplassen. Direct na de explosie onttruimde de Parijse politie de vertrekhal. Enkele minuten later arriveerden de eerste heli-copter en tientallen ambulances, die de doden en gewonden - waarvan de meesten met zware brandwonden - naar ziekenhuizen in Parijs en omgeving brachten. Tengevolge van de explosie kwamen in totaal zeven personen om het leven, onder wie twee Fransen en een Amerikaan,

terwijl 55 anderen gewond raakten, van wie 21 zeer ernstig. Het ingestelde onderzoek wees uit dat de explosie werd veroorzaakt door een bom, die was verborgen in een reiskoffer en die op een bagagewagentje was geplaatst bij de balie van genoemde Turkse luchtvaartmaatschappij, waar een lange rij passagiers stond te wachten om in te checken voor een vlucht naar Istanboel (Turkije). De politie vermoedt dat de bom te vroeg is afgegaan en dat de dader die de bom bij de incheckbalie plaatste, mogelijk zelf bij de explosie is omgekomen. De politie gaat ervan uit, dat het in de bedoeling van de dader heeft gelegen om de bom aan boord te krijgen van het vliegtuig naar Istanboel, waarvoor 167 personen hadden geboekt. Voorzover kon worden nagegaan, bestond de samenstelling van de bom uit enkele flessen campinggas en 200 tot 500 gram explosieven van het Tsjechoslowaakse merk 'SEMTEX'.

Dit soort explosieven werd in het verleden o.a. gebruikt bij de aanslag op de synagoge aan de Rue Copernic te Parijs op 3-10-1980 (zie JBT nr. 80-12 Btl onder E), het aantreffen van een bom in de exptressetrein Parijs-Pontarlier-Bern-Interlaken op 20-10-1980 (zie JBT nr. 80-12 Btl onder F), en de aanslag op het Turkse reisbureau 'Marmara-reizen' te Parijs op 28-2-1983 (zie JBT nr. 83-5 Btl onder B).

Op 22-1-1983 werd bij de balie van Turkish Airlines in de vertrekhal van het vliegveld Orly, een bom gevonden die was samengesteld uit hetzelfde soort springstof. Op dezelfde dag van de bomaanslag omstreeks 15.30 uur, beide een niet bij naam bekende man in uitluitend Engels het AFP-bureau in Athene en deelde mede dat ASALA de gehele verantwoordelijkheid voor de bomaanslag op het vliegveld Orly opoest en voegde eraan toe, dat ASALA Tursa belangen en diplomaten zal blijven aanvallen. Ook het AFP-agentschap in Parijs ontving op de dag van de aanslag telefonisch bericht dat ASALA de aanslag op het vliegveld Orly had gepleegd. Ruim drie weken geleden werd vanuit Athene een Engelstalig pamflet verstuurd aan verscheidene Franse media, waarin ASALA aankondigde dat alle luchtvaartmaatschappijen die verbindingen met Turkije onderhouden, voortaan het doelwit van aanslagen kunnen worden.

In de afgelopen tien jaar, is ASALA (het 'Geheime leger voor de Bevrijding van Armenië') verantwoordelijk geweest voor de dood van tientallen Turken, meest diplomaten. Deze organisatie is eveneens verantwoordelijk voor de moord op de Turkse diplomaat die op 14-7-1983 te Brussel in zijn auto werd doodgeschoten.

Drie dagen na de aanslag op Orly had de Franse politie razzia's uitgevoerd in kringen van Armeense activisten. Daarbij werden 56 personen voor ondervraging aangehouden. Tegen 10 van hen werd een aanklacht ingediend, de overigen werden vrijgelaten. De personalia van de 10 aangehouden personen zijn:

- 1) Op 20-7-1983 heeft tijdens het verhoor bekend dat hij verantwoordelijk is voor de bomaanslag op het vliegveld Orly. Genoemde , een Armeniër met een

Syrisch paspoort, is lid van het 'Geheime Leger voor de Bevrijding van Armenië'. Tijdens huiszoekingen in de woningen van de aangehouden Armeniërs vond de politie een wapenarsenaal, bestaande uit: een niet genoomd aantal Stenguns, 6 pistoolmitrailleurs, waaronder Kalasjnikovs, een hoeveelheid automatische pistolen, een tiental granaten, 2 raketten, een kilo springstof, enkele tientallen slagpenen en een telecommandosysteem. De Franse politie zoekt nog naar de verblijfplaats van twee mannen waar tegen een arrestatiebevel is uitgevaardigd ter fine van uitlevering. Het gaat om de man die ervan wordt verdacht de bom te hebben vervaardigd, te weten

die gebruikmaakt van de aliases en en de persoon van , en de persoon van , van Turkse nationaliteit. Beiden zouden gebruik kunnen maken van een Peugeot 304 voorzien van het kenteken 3930JW92. In Frankrijk zitten verder nog vier Armeniërs in gevangenschap in verband met de gijzeling van de Turkse ambassade te Parijs in 1981, terwijl voorts nog een 20-tal vreemdelingen van Armeense afkomst met overwegend de Turkse en Iraanse nationaliteit, op de nominatie staan om te worden uitgewezen. De Franse autoriteiten ondervinden moeilijkheden bij het vinden van landen die de uitte wijzen Armeniërs willen opnemen. Op 21-7-1983 bracht een onbekende man telefonisch een ASALA-dreigement over aan het AFP-agentschap in Teheran. De inhoud van het dreigement luidt: 'Er zal geweld worden toegepast tegen Franse instellingen, vliegtuigen van 'Air France' en luchthavens; niet alleen in Frankrijk, maar over de hele wereld. Dit omdat de Franse regering methoden van terrorisme en terreur toepast tegen Armeense onderdanen'.

heeft op 29-7-1983, volgens zijn verdediger, de advocaat , de door hem op 20-7-1983 afgelegde bekentenis herroepen. Zijn advocaat verklaarde, dat met zijn bekentenis slechts de Armeense gemeenschap in Parijs had willen beschermen en de vrije bewerkstelligen van de 56 Armeniërs, die na de aanslag op vliegveld Orly Sud waren aangehouden. is beschuldigd van moord en het vormen van een illegale organisatie. Armeense verzetsstrijders hebben op 28-7-1983 gedreigd de Franse ambassade in Teheran met raketten te bestoken, als de Parijse autoriteiten niet binnen 48 uur de aangehouden Armeniërs vrijlaten. Het dreigement, afkomstig van de zogenaemde 'ORLY-groep', werd telefonisch overgebracht aan het AFP-bureau in Teheran.

Maatregelen

De aanslagen in Brussel en in Parijs hebben geleid tot extra veiligheidsmaatregelen in Amsterdam rond het Turks Nationaal Verkeersbureau aan de Herengracht en het kantoor van Turkish Airlines in de Leidsestraat. De Rijkspolitie op de luchthaven Schiphol heeft extra bewaking ingesteld rond vertrek en aankomst van vliegtuigen van de Turkse luchtvaartmaatschappij, waarbij de politie vooral aandacht besteedt aan de bagage van de passagiers. Daarnaast is aan Turkse gezinnen verzocht, onder geen beding bagage van anderen mee te nemen en de eigen bagage niet onbeheerd achter te laten. Op enkele Engelse vliegvelden, o.a. op Heathrow, zijn eveneens uitgebreide veiligheidsmaatregelen genomen in het complex, waar vluchten uit Turkije aankomen. Ook is de bewaking bij de Engelse diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland in verhoogde staat van paraatheid gebracht. Eerdervermelde maatregelen zijn getroffen, na de veroordeling in Londen van de Armeniër wegens illegaal wapenbezit. Voornoemde was naar Londen gekomen om een gijzeling uit te voeren in de Turkse ambassade in de Engelse hoofdstad, om daarmee de vrijlating van Armeense nationalisten uit Turkse gevangenschap, af te dwingen.

Reacties

De Turkse minister van Buitenlandse Zaken İtler Türkmen gaf in